

Sygn. akt I CSK 1659/22

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa K. W.
przeciwko [...] Towarzystwu Ubezpieczeń spółce akcyjnej z siedzibą w W.
o odszkodowanie, zadośćuczynienie i ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 maja 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 15 lutego 2021 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną powódki K. W. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 15 lutego 2021 r., sygn. akt I ACa [...] Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych

przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, Nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej skarżąca oparła na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001, II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Istotnego zagadnienia prawnego skarżąca upatruje w konieczności wyjaśnienia, czy przedsiębiorca prowadzący działalność kinową, w tym w szczególności w postaci obiektów wielosalowych tzw. multipleksów kinowych w ramach kryteriów opisanych w art. 354 § 1 k.c. i art. 355 § 2 k.c. ma obowiązek dbać o bezpieczeństwo swoich klientów przy przemieszczaniu się po kinie, a w szczególności po sali kinowej przy wchodzeniu i/lub wychodzeniu, i czy jest zobowiązany przewidywać i dostosować sposób wykonywania swoich zobowiązań do obiektywnie i często lub trwale występujących grupowych zachowań publiczności, nawet gdyby te zachowania mogły być ocenione jako obiektywnie nieprawidłowe lub powodujące zwiększenie ryzyka wypadku dla klientów, a także czy w ramach zawodowej staranności ma obowiązek przed oczekiwaniem zwyczajowym momentem rozpoczęcia opuszczania sali kinowej przez grupy klientów jeszcze przed włączeniem oświetlenia upewnić się czy systemy podświetlania schodów są sprawne, zaś w razie stwierdzenia ich miejscowej niesprawności ostrzegać o tym swoich klientów.

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ.).

Potrzebę wykładni skarżąca łączy z przepisem art. 435 § 1 k.c. przez wyjaśnienie, czy wobec wielkich kin mających kilka lub kilkanaście sal kinowych, tzw. multipleksów kinowych, w których ruch publiczności w możliwie największym stopniu jest organizowany bez bezpośredniego udziału i opieki pracowników, wciąż jest aktualny pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 12 lipca 1977 r., sygn. IV CR 216/77, a mianowicie, że prowadzący na własny rachunek kino nie ponosi odpowiedzialności za wywołaną przez ruch tego przedsiębiorstwa

szkodę na osobie lub mieniu na zasadzie ryzyka (art. 435 § 1 k.c.), czy też stanowisko to w obecnych realiach społecznych i gospodarczych jest nieaktualne przynajmniej w stosunku do dużych przedsiębiorstw kinowych posiadających wiele sal kinowych, tzw. multipleksów kinowych?

Zarówno zagadnienie prawne, jak i wskazywana przez skarżącą potrzeba wykładni przepisów prawnych zostały sformułowane w oderwaniu od stanu faktycznego sprawy, z którego wynika, że przyczyną wywrócenia się powódki był brak po jej stronie należytej staranności przy schodzeniu po schodach w sali kinowej, w czasie kiedy seans filmowy jeszcze nie zakończył się. Sądy obu instancji nie dały wiary zeznaniom powódki, że kontrolowała proces schodzenia po schodach i utrzymywała odległość od osób ją poprzedzających, kiedy chciała opuścić salę kinową. Gdyby bowiem tak było, to mogłaby zaobserwować zarówno to, czy są przed nią schody, ale także ocenić, że znajdujące się po obu stronach schodów fotele, wskazują, że znajduje się jeszcze w trakcie schodzenia ze schodów i ma do pokonania kolejne stopnie. Sąd pierwszej instancji przeprowadził oględziny sali kinowej i eksperyment procesowy nawiązujący do warunków, w jakich powódka opuszczała salę kinową.

Z tych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania. Nie zasługiwał na uwzględnienie wniosek strony pozwanej o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, gdyż odpowiedź na skargę kasacyjną wniesiona pierwotnie w terminie została zwrócona z uwagi na brak formalny wynikający z art. 132 § 1 k.p.c. (k. 616), zaś kolejna odpowiedź na skargę kasacyjną (k. 609, 623) została złożona po upływie ustawowego terminu wynikającego z art. 398⁷ § 1 k.p.c. i w konsekwencji bezskuteczne było zawarte w niej żądanie o zasądzenie kosztów.